

Vår dato:
27.10.2020

Vår ref:
2020/3288

Deres dato:

Deres ref:

FRODE JOHANSEN AS
Barsetveien 100
7167 VALLERSUND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torill Espedal, 73 19 92 04

Vasøy Fisk AS - tillatelse til utfylling i sjø - Vasøya Vallersund 85/85 - Ørland kommune

Fylkesmannen i Trøndelag gir Vasøy Fisk AS tillatelse etter forurensingsloven til utfylling i sjø i forbindelse med etablering av en molo på eiendommen gnr. 85 bnr. 85. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt.

Fylkesmannen har fattet endelig vedtak om gebyr for saksbehandlingen. Tiltaket er plassert i gebyrklasse 6, som betyr at bedriften skal betale et gebyr på kr. 33 300,- for saksbehandlingen.

Fylkesmannen viser til mottatt revidert søknad fra Vasøy Fisk AS ved Frode Johansen AS datert 10.08.20 (mottatt 07.09.2020), samt øvrige dokumenter framkommet ved behandling av søknaden. Det søkes om tillatelse etter forurensingsloven til utfylling i sjø på Vasøya i Vallersund, gnr. 85/bnr. 85 i Ørland kommune.

Vedtak

Fylkesmannen i Trøndelag gir Vasøy Fisk AS tillatelse til utfylling som omsøkt på vedlagte vilkår. Det kan fylles ut inntil 5450 m³ med sprengstein i sjøen utenfor eiendommen med gnr. 85/bnr. 85 i Ørland kommune. Grunnlaget for bestemmelse av vilkår for spredningsbegrensende tiltak og overvåkning er beskrevet i dette brevet.

Utslippstillatelsen med tilhørende vilkår er vedlagt. Tillatelsen er gitt med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16.

Saksfremstilling

Vasøy ligger i Ørland kommune ca. midt på Vallersundet ved fastlandssiden, og bedriften Vasøy Fisk AS er lokalisert på eiendommen gnr. 85 bnr. 85. Felleskjøpet har i en årrekke hatt produksjon av tørket skjellsand på denne plassen. Skjellsanden ble hentet i Grandefjæra ved Ørlandet med båt. Produksjonen startet i 1984, og var i drift frem til 2010. Området er nå under oppgradering for bruk til landbase for fartøy. For å forbedre havneforholdene ønsker man derfor å etablere en molo. Det

har tidligere vært rekefabrikk og fiskemottak ved Vasøy som trolig har hatt sine utslipp direkte ut i resipienten.

Formålet med utfyllingen er å bygge en molo på stedet, som kan beskytte og skjerme kai/losseområdet til bedriften. Området som er planlagt fylt ut er grunt og består av mye fjell, stein og grov sand. Det skal brukes sprengstein til utfyllingen, som hentes fra et område på land like ved på eiendommen. Transporten fra sprengingen til fyllingen i sjø er 10 - 60 meter. Steinmassene skal legges ut med gravemaskin, for å redusere partikkelspredningen i sjøen.

Beregnet massevolum som skal fylles ut er 5436 m³ og dette utgjør et areal på 1356 m². Selve anleggsperioden er estimert å ta 4-7 uker.

Akvaplan – Niva har gjennomført undersøkelser av bunnsedimentene på lokaliteten og resultatene er presentert i rapporten «*Vasøy Fisk AS. Kartlegging av miljøgifter ved Vasøy*» (APN-62156) datert 25.05.20. Det er påvist høye konsentrasjoner av organiske miljøgifter i tilstandsklasse IV (*dårlig*) på 2 av 3 prøvesatsjoner. Området rundt prøvestasjon 1 som ligger nærmest land er «friskmeldt».

På bakgrunn av analyseresultatene har søker underveis i søknadsprosessen, redusert omfanget av moloen betraktelig, og det søkes derfor nå om etablering av en molo med en toppplengde på 55 m, og med en lengde på bunnsålen på 66 m. Da er det tatt hensyn til koteendringer på havbunn m.m og moloen blir da liggende innenfor friskmeldt areal. Tiltakshaver kommer til å forlenge den prosjekterte moloen med alternative løsninger som en flytemolo eller annet. Moloen endrer ikke plassering i henhold til det som er godkjent av kommunen.

Planstatus

Tiltaksområdet omfattes av reguleringsplan; *Vasøy, planid 16270098*. På land, hvor terrengarbeidene skal foregå, er avsatt til *friområde* i reguleringsplanen. I sjø, hvor molo skal bygges, er avsatt til *friluftsområde i sjø*. I tillegg er deler av den nordligste planlagte moloen utenfor reguleringsområdet for Vasøya og i kommunedelplan for Bjugn kommune avsatt til NFFFA-2 hvor anlegg for akvakultur for bunnkulturer og havbeite kan tillates, så fremt en konkret vurdering av lovverk og andre interesser og hensyn ikke tilsier at ønsket akvakulturanlegg må vike.

Etter søknad ga Ørland kommune dispensasjon fra arealformålet i reguleringsplanen for Vasøy og kommunedelplan for tiltaket på eiendommen den 03.06.20. Planutvalget i kommunen ga for øvrig dispensasjon fra reguleringsplanen for utlegging av flytebrygge den 07.04.20.

Høring

Søknaden har ligget ute på høring i perioden 22.09. – 21.10.20 hos aktuelle sektormyndigheter, naboer og andre aktuelle høringsparter. Søknaden har også blitt kunngjort i Adresseavisen og i lokalavisen Fosna-Folket, samt lagt ut på hjemmesiden til Fylkesmannen.

I forbindelse med høringsrunden har Fylkesmannen mottatt følgende høringsuttalelser:

- *Trøndelag fylkeskommune* (datert 08.10.20);

Fylkeskommunen har ingen merknader til tiltaket så lenge det er innenfor rammene av kommunale vedtak. En minner om den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminneloven § 8 (jf. tidligere uttalelser av 25.03.2020 og 26.05.2020). Dette gjelder arealer både i sjø og på land.

Dersom det under anleggsarbeidet skulle komme fram noe som kan være et fredet kulturminne, ber vi om at arbeidet stanses og at Trøndelag fylkeskommune blir varslet. Denne anmodningen må formidles til de som skal foreta de konkrete arbeidene.

- *Ørland kommune* har muntlig meddelt at de ikke har øvrige kommentarer til saken, utover det som kommer fram under deres behandling av dispensasjon fra plan (jf. vedtak datert 03.06.20) (pers. med. fra Petra Roodbol-Mekkes, den 26.10.20).

Øvrige kommentarer og høringsuttalelser til tiltaket

I forbindelse av dispensasjonssaken har flere av statlige etatene uttalt seg bl.a. Kystverket, NTNU Vitenskapsmuseet og Fylkeskommunen i tillegg til Fylkesmannen selv. Under gis det en kort oppsummering av noen av uttalelsene som Ørland kommunen har mottatt i den forbindelse, som er relevante for saken.

Kystverket har vurdert søknaden opp mot formålet i havne- og farvannsloven og har ikke vesentlige merknader til tiltaket.

NTNU Vitenskapsmuseet viser til at området generelt er kjent for gode havneforhold, både Vallersund generelt, men også bukta ved Bryggskjæret. Det kan derfor være potensiale for å finne kulturminner under vann. Det ble derfor gjennomført en befaring og undersøkelse av området april 2020. Det ble ikke påvist noen fredet eller vernet kulturminner under vann i tiltaksområdet. NTNU Vitenskapsmuseet har dermed ingen spesielle anmerkninger, men minner om meldeplikten jf. kulturminneloven dersom det skulle dukke opp noe under utbyggingen

Tiltaket er ellers nabovarslet til berørte *naboer og gjenboere*. Det er mottatt merknad fra *Statens vegvesen* som drifter av Fv.6338. Statens vegvesen ser helst at tiltaket håndteres via en reguleringsplan og viser ellers til uttalelse fra Trøndelag fylkeskommune.

Fylkesmannens vurderinger

Fylkesmannen skal vurdere om vi på bakgrunn av søknaden kan gi en tillatelse til tiltaket etter forurensningsloven og forurensningsforskriften. Vurdering etter forurensningslovverket skal også omfatte en vurdering opp mot vannforskriften § 12 og naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7. Utfylling over forurenset sjøbunn krever tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket vil medføre på andre områder (jf. forurensningsloven § 11, femte ledd). Ved fastsettingen av vilkårene har Fylkesmannen videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

Generelt ser Fylkesmannen det som svært negativt dersom viktige naturverdier ødelegges eller at miljøgifter kan spres eller slippes ut i naturmiljøet hvor de akkumuleres i næringskjeden og som på sikt representerer en mulig fare. Utfylling av masser i sjø vil generelt berøre marinbiologiske forhold. Mulige konsekvenser kan være resultat av selve utfyllingen, endrede strømforhold, habitat, biotop og artsmangfold.

Blakking av sjøvann og nedslamming kan derfor representere en trussel mot fisk og annet liv i sjøen. Sprengstein kan også inneholde store mengder skarpe, flisige eller nåleformede partikler og avfall etter sprengningsarbeidet. Det kan for eksempel være rester av noneslanger (plastslinger), og udetonert sprengstoff. Sistnevnte kan føre til eutrofiering på grunn av nitratmengden. Det er ikke ønskelig at skarpe, flisige eller nåleformede partikler spres i vannmassene. Disse kan sette seg i gjellene på fisk og skade disse, forårsake kvelning og gi sårdannelse i annet biologisk vev. De kan også være skadelig for andre vannlevende organismer, spesielt stedbundne. Fysiske egenskaper ved mineraler fra harde bergarter medfører et særlig stort skadepotensial i denne sammenheng

Generelt bør det ved utfylling av masse i sjø benyttes siltskjørt eller tilsvarende under utfyllingen for å redusere spredning av partikler. Dette er særlig viktig dersom utfyllingsområdet er i nærheten gyteområder, ålegressenger og/eller oppvekstområder for fisk.

Sedimentundersøkelser – forurensning

Som tidligere nevnt gjennomførte Akvaplan – Niva undersøkelser av bunnsedimentene på lokaliteten (april 2020), og resultatene er presentert i rapporten «*Vasøy Fisk AS. Kartlegging av miljøgifter ved Vasøy*» (APN-62156) datert 25.05.20.

Det er hentet opp bunnprøver fra 3 stasjoner. Sedimentene i området bestod av skjellsand, stein og sand, med lavt innhold av organisk materiale på stasjon 2 og 3 (tilstandsklasse II "God"). Stasjon 1 fikk derimot klasse V "*meget dårlig*" for organisk karbon. Ifølge konsulenten stemmer dette dårlig med det faktum at det var kun 0,9 % finstoff i det analyserte sedimentet og at det organiske karbonet oftest er assosiert med denne finstoffandelen. Prøvene bestod i all hovedsak av grov skjellsand og sand. Skjellsand består av kalsiumkarbonat. Sedimentet fremsto visuelt som lyst, rent, grovt og med lite synlig (brunt/sort) organisk materiale i prøvene. Det mest nærliggende å tro er at metoden ikke er egnet for sedimenter som består av skjellsand. Konsulenten har derfor valgt å ikke vektlegge klassifiseringen, da den ikke samsvarer med de fysiske observasjonene i felt. Fylkesmannen støtter denne vurderingen.

Generelt er det liten fare for spredning av dette materialet på grunn av de store fragmentene/ kornstørrelse. Forskjellene vises godt sammenlignet med det mer "normale" sedimentet med sand, på stasjon 2 og 3 som har høyere finstoffandel, men lavere andel organisk karbon, og som begge får tilstand II "God".

Stasjon 1 er oppgitt å ligge i et område med sterk strøm og bølgepåvirkning. Dette gjør at lite partikler sedimenterer her. Ettersom miljøgifter svært ofte er bundet til partikler som sedimenterer, vil områder med lite sedimentering stort sett ha lite miljøgifter i bunnsubstratet. Fordi det er lite bunnsubstrat som kan virvles opp i utgangspunktet er også fare for spredning av miljøgifter svært liten.

Prøvetakingen viser høye konsentrasjoner av organiske miljøgifter i tilstandsklasse IV ("*dårlig*") på 2 av 3 prøvesasjoner, men området rundt prøvestasjon 1 som ligger nærmest land er «friskmeldt».

Vurdering etter vannforskriften

Ifølge vannforskriften § 4-6 skal tilstanden i overflatevann og grunnvann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Tiltaksområdet er ifølge Vann-Nett lokalisert i vannforekomsten *Melemsvika* (ID 0321000032-7-C). Vannforekomsten er betegnet som en åpen og eksponert kyst og er vurdert til god økologisk tilstand, men ukjent kjemisk tilstand. Vannforekomsten er registrert å være fysisk påvirket grunnet havneanlegg og moloer som er bygget, samt tidligere mudringer som er utført. Vannforekomsten er vurdert å kunne nå miljømålet i henhold til vannforskriften.

Vannforskriften § 12 gir åpning for ny aktivitet eller nye inngrep som likevel i en liten grad kan påvirke tilstanden i resipienten negativt. Det kan tillates forringelse fra svært god til god økologisk tilstand forutsatt av visse vilkår er oppfylt.

Tiltaket det her søkes om tillatelse for er vurdert til ikke å komme innunder unntaks-bestemmelsene i vannforskriften § 12. Fylkesmannen vurderer det slik at tiltaket er av en slik art at det er mulig å begrense spredning av partikler og forurensning slik at bestemmelsen i § 4 i vannforskriften kan overholdes, og målene i forvaltningsplanen kan oppnås.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Nedenfor følger en vurdering av tiltaket iht. lovens retningslinjer.

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Søk i Naturbasen viser ingen kjent registreringer av (utvalgte) naturtyper eller andre miljøverdier i det aktuelle tiltaksområdet, hverken på land eller marint. Det er derimot registret en lokalitet med rikt strandberg (verdi svært viktig) på Kortneset som ligger ca. 230 m rett nord-øst for tiltaksområdet. På Storøy – sørlige del av Valsøya er det også registrert en lokalitet med strandeng og strandsump med viktig verdi, ca. 750 m unna. Det er ikke gjort observasjoner/registreringer av nært truede arter i området.

Det er heller ingen registrerte gyteområde og/eller fiskeplasser ut i Vallersundet, eller lokalisering av akvakulturanlegg.

§ 9 – føre-var-prinsippet

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet.

Vi finner at tilgjengelig kunnskap er tilstrekkelig til å behandle søknaden, jf. § 8 i naturmangfoldloven, og ser derfor ingen spesiell grunn til å legge vekt på føre-var-prinsippet i denne saken, jf. § 9.

§ 10 – økosystemtilnærming og samlet belastning

Etter § 10 i naturmangfoldloven skal en påvirkning på et økosystem alltid vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet blir utsatt for.

Utfyllingstiltaket på stedet skal utføres i en småbåthavn som allerede er sterkt preget av menneskelig aktivitet, og vi kan ikke se at omsøkte tiltak vil utgjøre et vesentlig bidrag til den samlede belastningen på naturmiljøet der.

§ 11 – kostnadene ved miljøforringelse

Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Bedriften må derfor følge opp utslippet og resipienten med målinger av sentrale parametere. Hvis det viser seg at belastningen fra driften blir for stor, må bedriften ta kostnadene med forbedringstiltak.

I denne saken finner Fylkesmannen det rimelig at tiltakshaver får gjennomført og dekket eventuelle kostnader av avbøtende tiltak slik de blir beskrevet i tillatelsen.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en tidligere, nåværende og framtidig bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold gis de beste samfunnsmessige resultatene.

Tiltakshaver plikter å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Anlegget skal benytte best tilgjengelige teknikker så langt som råd, når dette ikke medfører urimelige kostnader. Det kreves at en i anleggsfasen brukes mest mulig skånsomme metoder, slik at tiltaket ikke medfører unødvendig omfattende forurensing.

Grunnforurensningsdatabasen

Området er ikke registrert i Miljødirektoratets database over eiendommer med forurenset grunn, «Grunnforurensningsdatabasen». Databasen er endret slik at bedriften/bedriftens konsulent selv oppretter egne lokaliteter og legger inn data. Fylkesmannen får melding om dette og godkjenner innleggingen før denne blir synlig i databasen. Data leveres på importformat, som finnes på <http://grunnforurensning.miljodirektoratet.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Grunnforurensnings-databasens retningslinjer og nødvendig veiledningsmateriale.

Lokaliteten i sjø må registreres med de prøveresultatene som er skaffet til veie av Akvaplan – Niva mhp. forurensingstilstand i sjøsedimentene.

Konklusjon

Fylkesmannen i Trøndelag tillater tiltak i sjø etter fastsatte vilkår. På bakgrunn av disse vilkårene mener vi at tiltakene ikke vil medføre nevneverdig spredning av forurensning eller skader på naturmangfoldet som er uakseptabelt store i forhold til samfunnsnyttene ved tiltakene.

Frister i tillatelsen

Tiltak	Frist	Vilkår nr.
Registrering av tilgjengelig data i Grunnforurensningsdatabasen og databasen Vannmiljø	Senest 6 uker etter endt tiltak	4. og 9.2.
Innsending av sluttrapport	Senest 6 uker etter endt tiltak	9.1.

Ansvarsforhold

Vasøy Fisk AS er ansvarlig for at tiltaket utføres i henhold til denne tillatelsen. Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven § 78 og § 79.

Denne tillatelsen fritar ikke bedriften fra å innhente nødvendige tillatelser for andre sider av virksomheten som f. eks arbeidsmiljø, brann og eksplosjonsvern m.m.

Denne tillatelse fritar ikke søker for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jfr. forurensningsloven § 10, annet ledd. At forurensning er tillatt utelukker ikke erstatningskrav for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i samsvar med forurensningsloven § 18. Krav om endringer kan stilles både fra forurensningsmyndighetene og fra bedriften. En eventuell endringssøknad skal foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført. Tillatelsen kan tilbakekalles eller endres jf. forurensningsloven § 18.

Regelhjelp

For informasjon om regler som kan være aktuelle for virksomheten/bedriften, viser vi til Miljødirektoratet sine hjemmesider www.miljodirektoratet.no.

Ved levering av farlig avfall må virksomheten sørge for å etablere en elektronisk profil på www.avfallsdeklarerer.no. Miljødirektoratet har utarbeidet «Brukerveiledning til avfallsdeklarerer.no, M-355/2015». Den kan lastes ned fra www.miljodirektoratet.no.

Vedtak om gebyr for saksbehandlingen

I henhold til forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kap. 39 om gebyrer til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven, skal Fylkesmannen ta gebyr for behandling av tillatelser og kontroll/tilsyn etter forurensningsloven.

Varsel om gebyrsats ble sendt søker i brev datert 22.09.20. Vi kan ikke se at vi har fått noen kommentarer til dette varselet.

På bakgrunn av opplysninger som bedriftene har gitt i søknaden, samt tidsbruk på søknaden, er arbeidet med tillatelsen plassert under gebyrsats 6, jf. forurensningsforskriften §§ 39-4. Det betyr at bedriften må betale et gebyr på **kr. 33 300,-** for saksbehandlingen-

Faktura med innbetalingsblankett til bedriften vil bli ettersendt av Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes om Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Kopi av dette brev med vedlegg er sendt berørte i saken.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Torill Espedal
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Vasøy Fisk AS - tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø - Vasøya Vallersund 85/85 - Ørland kommune

Kopi til:

ØRLAND KOMMUNE	Postboks	7159	BJUGN
	43		
VASØY FISK AS	Sankthansh	7167	VALLERSUND
	augen 10		